

Prijavljeni primeri spolno prenesenih okužb v Sloveniji

Četrletno poročilo, 1. julij – 30. september 2024

V obdobju od 1. julija do 30. septembra 2024 je bilo na osnovi Zakona o nalezljivih boleznih (1) Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje prijavljenih **378 primerov** spolno prenesenih okužb (SPO), od tega 251 pri moških in 126 pri ženskah. Za en primer podatek o spolu ni bil na voljo.

Prijavljenih je bilo 123 primerov spolno prenesene klamidijske okužbe (75 pri moških in 48 pri ženskah). Prijavljenih je bilo 56 primerov gonoreje (48 pri moških in osem pri ženskah), 22 primerov zgodnjega sifilisa (21 pri moških in en pri ženski), en primer poznega sifilisa (pri moškem) in osem primerov neopredeljenega sifilisa (sedem pri moških in en pri ženski). Med ostalimi prijavljenimi SPO po sindromih in/ali povzročiteljih je bilo 106 primerov genitalnih bradavic, 44 primerov genitalnega herpesa in trije primeri nespecifičnega uretritisa. Prijavljenih je bilo tudi 15 primerov neopredeljene SPO, med katerimi je bila pri osmih primerih dokazana okužba z urogenitalnimi mikoplazmami.

Med 48 prijavljenimi primeri gonoreje pri moških je pri 28 primerih moški navedel vsaj enega moškega spolnega partnerja v zadnjih treh mesecih pred postavitvijo diagnoze. Med 21 prijavljenimi primeri zgodnjega sifilisa pri moških je pri 14 primerih moški navedel vsaj enega moškega spolnega partnerja v zadnjih treh mesecih pred postavitvijo diagnoze.

Skupaj so 68 % primerov SPO prijavili dermatovenerologi, 16 % primerov ginekologi, 4 % primerov specialisti splošne medicine in po 1 % primerov infektologi in epidemiologi. En primer je prijavil zdravnik šolske medicine in en primer pediater. Preostale primere (9 %) so prijavili laboratoriji. Za dva primera podatek o prijavitelju ni bil na voljo.

Podatki o prijavljenih primerih in prijavni incidenci SPO podcenjujejo pojavljanje teh okužb v prebivalstvu, predvsem spolno prenesene klamidijske okužbe, saj je v Sloveniji opravljenih zelo malo laboratorijskih preiskav na klamidije. Prijavljeno število primerov zato nikakor ni zanesljiv pokazatelj pogostosti teh okužb med prebivalstvom. SPO pogosto ostanejo neprepoznane, številne diagnosticirane pa niso prijavljene. Razlike v prijavnih incidencah SPO med različnimi zdravstvenimi regijami predvidoma ne odražajo različnega bremena teh okužb med regijami, temveč nakazujejo razlike v prepoznavanju in prijavljanju teh okužb med različnimi specialisti in različnimi regijami.

V **Tabeli 1** je prikazano število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in regijo bivanja v Sloveniji od 1. julija do 30. septembra 2024.

V **Tabeli 2** je prikazano število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in starostno skupino v Sloveniji od 1. julija do 30. septembra 2024.

Tabela 1: Število prijavljenih primerov in prijave incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in regijo bivanja v Sloveniji, 1. julij – 30. september 2024

Regija bivanja	Spol	Zgodnji sifilis		Gonoreja		Klamidijska okužba	
		Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000
Celje	ženska	0	0,0	4	2,6	20	13,1
	moški	0	0,0	8	5,1	14	8,9
	skupaj	0	0,0	12	3,9	34	11,0
Nova Gorica	ženska	0	0,0	0	0,0	1	2,0
	moški	0	0,0	1	1,9	2	3,9
	skupaj	0	0,0	1	1,0	3	2,9
Koper	ženska	0	0,0	1	1,3	2	2,6
	moški	0	0,0	2	2,5	3	3,8
	skupaj	0	0,0	3	1,9	5	3,2
Kranj	ženska	0	0,0	1	1,0	2	1,9
	moški	2	1,9	2	1,9	7	6,6
	skupaj	2	1,0	3	1,4	9	4,3
Ljubljana	ženska	0	0,0	0	0,0	12	3,5
	moški	16	4,7	23	6,8	38	11,2
	skupaj	16	2,3	23	3,4	50	7,3
Maribor	ženska	1	0,6	0	0,0	2	1,2
	moški	1	0,6	6	3,6	5	3,0
	skupaj	2	0,6	6	1,8	7	2,1
Murska Sobota	ženska	0	0,0	0	0,0	4	7,0
	moški	0	0,0	3	5,3	2	3,5
	skupaj	0	0,0	3	2,6	6	5,3
Novo mesto	ženska	0	0,0	2	2,8	4	5,6
	moški	0	0,0	1	1,3	1	1,3
	skupaj	0	0,0	3	2,1	5	3,4
Ravne	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	1	2,8	2	5,6
	skupaj	0	0,0	1	1,4	2	2,8
Neznana/tujina	ženska	0	-	0	-	1	-
	moški	2	-	1	-	1	-
	skupaj	2	-	1	-	2	-
Skupaj	ženska	1	-	8	-	48	-
	moški	21	-	48	-	75	-
	skupaj	22	-	56	-	123	-

Vir: Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni (NIJZ 53), 30.10.2024.

Tabela 2: Število prijavljenih primerov in prijave incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in starostno skupino v Sloveniji, 1. julij – 30. september 2024

Starostna skupina (v letih)	Spol	Zgodnji sifilis		Gonoreja		Klamidijska okužba	
		Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000
<15	ženska	0	0,0	0	0,0	2	1,3
	moški	0	0,0	0	0,0	1	0,6
	skupaj	0	0,0	0	0,0	3	1,0
15-19	ženska	0	0,0	0	0,0	4	7,9
	moški	0	0,0	1	1,9	0	0,0
	skupaj	0	0,0	1	1,0	4	3,8
20-24	ženska	0	0,0	3	6,2	21	43,7
	moški	1	1,8	14	25,6	18	32,9
	skupaj	1	1,0	17	16,5	39	37,9
25-29	ženska	0	0,0	1	2,0	10	19,5
	moški	1	1,6	6	9,9	27	44,5
	skupaj	1	0,9	7	6,3	37	33,1
30-34	ženska	0	0,0	0	0,0	7	12,4
	moški	2	3,1	12	18,4	15	23,0
	skupaj	2	1,6	12	9,8	22	18,1
35-44	ženska	1	0,7	2	1,4	2	1,4
	moški	6	3,7	12	7,5	9	5,6
	skupaj	7	2,3	14	4,6	11	3,6
45-64	ženska	0	0,0	2	0,7	2	0,7
	moški	10	3,2	3	1,0	5	1,6
	skupaj	10	1,7	5	0,8	7	1,2
≥65	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	1	0,5	0	0,0	0	0,0
	skupaj	1	0,2	0	0,0	0	0,0
Skupaj	ženska	1	-	8	-	48	-
	moški	21	-	48	-	75	-
	skupaj	22	-	56	-	123	-

Vir: Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni (NIJZ 53), 30.10.2024.

Med prijavljenimi primeri klamidijskih okužb pri osebah, mlajših od 15 let, je v vseh treh primerih šlo za novorojenega otroka s klamidijskim vnetjem očesne veznice.

Izčrpnější podatki o SPO v Sloveniji za obdobje zadnjih desetih let so predstavljeni v letnem poročilu »Spolno prenesene okužbe v Sloveniji v letu 2022« (2).

REFERENCI

- 1) Zakon o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP, 82/21, 178/21 – odl. US in 125/22). Dostopno 30.10.2024 na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO433>
- 2) Klavs I, Berlot L, Kustec T, Kastelic Z, Klepac P, Učakar V, et al. Spolno prenesene okužbe v Sloveniji v letu 2022. Spolno prenesene okužbe v Sloveniji. 2024:1-22. Dostopno 30.10.2024 na: <https://nijz.si/nalezljive-bolezni/spremljanje-nalezljivih-bolezni/spolno-prenesene-okuzbe-v-sloveniji/>